

Česká zemědělská univerzita v Praze
Provozně ekonomická fakulta

Česká zemědělská univerzita v Praze

**Provozně ekonomická
fakulta**

**Materiál pro jednání kolegia děkana PEF ČZU
v Praze
dne 4. 3. 2020**

Předkládá:

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.
děkan PEF ČZU v Praze

Název materiálu:

**Různé – IP 2020 - Podpora pedagogické práce
akademických pracovníků a profilace a
inovace studijních programů na úrovni
předmětů/kurzů**

Zdůvodnění:

Materiál je předkládán
v souladu s plánem KD

Návrh usnesení:

KD bere předložený materiál
na vědomí

Zpracoval:

PhDr. Pavla Rymešová, Ph.D.

V Praze dne 3. 3. 2020

Informace k soutěži o prostředky z IP 2020 – Pedagogická činnost

Název oblasti IP: Podpora pedagogické práce akademických pracovníků a profilace a inovace studijních programů na úrovni předmětů/kurzů

Žádost je v obou dílčích částech třeba podat elektronicky do 31. března 2020 do 12 hodin na e-mail doc. Ing. Ireny Benešové, Ph.D. (benesova@pef.czu.cz) – do předmětu uvést IP 2020 – Dílčí část 1 případně IP 2020 – Dílčí část 2.

Výsledky hodnocení – o výsledku soutěže budou žadatelé informováni do 30. dubna 2020.

Dílčí část 1:

Vytvoření či výrazná inovace studijních opor bakalářských a navazujících magisterských studijních programů. Zahrnuje fázi přípravy informačních zdrojů, vytváření obsahu v e-learningové platformě Moodle, testování obsahu a funkčnosti.

Oprávněný žadatel

Akademický/á pracovník/ce PEF. Žadatelé musí být garanty inovovaných předmětů, anebo se podílí či v minulosti prokazatelně podíleli na jejich zajištění takovým způsobem, který dovoluje uskutečnit plánovanou inovaci. Projekt může zahrnovat i členy realizačního týmu – v tomto případě bude v žádosti uveden procentuální podíl každého člena týmu (včetně žadatele). Každý akademický pracovník může žádat o podporu pouze pro jeden vybraný kurz. Nelze žádat o podporu inovace kurzu, pokud byl tento kurz nebo příbuzný kurz předmětem podpory v posledních třech letech či je podporován z jiných zdrojů.

Žádost

Žádost musí obsahovat:

- jméno, tituly a pracoviště žadatele;
- Kód kurzu, úplný název kurzu;
- Obor(y), respektive program(y), ve kterých je kurz vyučován vč. celkového počtu aktivních studentů v těchto oborech
- Role žadatele ve výuce daného předmětu, způsob a zapojení žadatele do výuky daného kurzu;
- Popis současného stavu kurzu a jeho nedostatky (doporučený rozsah 100 - 200 slov);
- Popis plánovaných změn a jejich rozsah vzhledem k současnému stavu (doporučený rozsah 100 - 200 slov);
- Přehled konkrétních a kontrolovatelných výstupů a výsledků inovace
- Harmonogram řešení (stručně uveďte jednotlivé etapy řešení a jejich časové trvání);
- Požadovanou výši finanční podpory (lze žádat o mzdové prostředky pro řešení projektu)
- Souhlas vedoucího katedry a garanta předmětu.

Minimální požadavky na obsah a formu

I) Při vytváření materiálů v systému Moodle je nutno splnit jednak obecné požadavky vycházející z jednání kolegia děkana ze dne 4. 5. 2011, dále pak specifické požadavky projektu.

Základní požadavky vycházející z jednání kolegia děkana:

- Základní informace o předmětu (způsobu výuky, termíny plnění povinností, způsob hodnocení.....)
- Požadavky k zápočtu
- Požadavky ke zkoušce
- Studijní literatura
- Témata přednášek
- Témata cvičení
- Studijní materiály pokrývající vyučovaná témata ve formě textu, hypertextu, multimediálních souborů
- Aktivní prvky kontroly získaných znalostí a dovedností (minimálně 3x self-test á min. 15 otázek či příkladů k řešení)

II) Další povinnou součástí výstupů projektu jsou inovované dílčí bloky kurzu pokrývající rozhodující část obsahu kurzu!

Povinně

- **Dílčí bloky kurzu** – obsahující základní informace o dané problematice např. v této podobě

Cíle:

- Vysvětlení základních pojmů v oblasti veřejného sektoru
- Vymezení veřejného sektoru
- Postavení veřejného sektoru v rámci NH
- Rozsah veřejného sektoru
- Struktura veřejného sektoru
- Zdůvodnění existence VS prostřednictvím uspokojování potřeb
- Ekonomické zdůvodnění existence VS
- Funkce veřejného sektoru

Časová dotace

- přímá výuka 3 hodiny
- samostudium cca 10 hodin

Při studiu věnujte pozornost zejména těmto problémům:

- ekonomickému zdůvodnění existence veřejného sektoru
- podmínkám efektivního využívání zdrojů v tržní ekonomice
 - paretovsky optimální alokace zdrojů
 - $MU = MN$
- důvodům zásahu státu do ekonomiky
- funkcím veřejného sektoru
- ztrátám z centrálního stanovení úrovně spotřeby veřejných statků

Klíčová slova

veřejný sektor, tržní selhání, rozsah VS, smíšená ekonomika, extrémní rozdělování příjmů, potřeby a jejich uspokojování, ekonomické a mimoekonomické faktory ovlivňující rozsah VS, rozsah VS

- **Vlastní inovace pokrývající dílčí téma kurzu** např. v této podobě

Provozně ekonomická fakulta (E, R) ► Katedra ekonomiky (EE) ► KE ZS 13/14 ► 1314ZS/EEEP1E_HRE ► ... ekonomické zdůvodnění existence veřejného sektoru ► ...do ekonomiky veřejného sektoru - studijní materiál

Tabulka obsahu	Kontext
1 Úvod	
2 Vymezení veřejného sektoru	
3 Dřívejší názory na úlohu vlády	
3.1 Merkantilismus a kamerální vědy	
3.2 Předchůdci klasické ekonomie	
3.3 Klasická politická ekonomie	
3.4 Socialistické ekonomické myšlení a marxistická politická ekonomie	
3.5 Neoklasická ekonomie	
3.6 Keynes a jeho následovníci	
3.7 Chicagská škola	
3.8 Škola veřejné volby	
4 Ekonomické odůvodnění existence vlády	
4.1 Indiferenční křivky	
4.2 Kontrakční křivka	
4.3 Křivka produkčních možností	
4.4 Pareto efektivní ekonomika	
4.5 Křivka uživatelských možností	
5 Důvody zásahu státu do ekonomiky	
5.1 Tržní selhání	
5.2 Přerozdělování příjmů	
5.3 Existence obecně prospěšných statků	
6 Zneužití teorie selhání trhu	
7 Vládní selhání	
8 Bibliografie	

Ekonomika veřejného sektoru

Úvod do ekonomiky veřejného sektoru

1 Úvod

Názor jednotlivců na činnost vlády a její finanční aktivity je velmi ovlivněn jejich politickými názory. Pro některé lidi představuje zásah státu do jakékoliv oblasti porušení jejich práv na osobní svobodu, jimi zase preferují zásahy státu, které vedou ke zvyšování blahobytu společnosti jako celku. Toto rozdílné pojetí chápání funkce státu potažmo vlády vede k problémům při hodnocení vhodnosti či nevhodnosti vládních/státních zásahů do ekonomiky.

Abychom si však mohli vytvořit fundovaný názor na činnost vlády a nutnost veřejných politik je nutné se věnovat nikoliv pouze politickému hodnocení, ale zabývat se hlavně skutečnou činností vlády a dopady její činnosti na chování jednotlivých subjektů na trhu – ať již se jedná o firmy, domácnosti či ostatní subjekty.

V současné době se nacházíme v situaci, kdy v rámci smíšené ekonomiky vedle sebe koexistují soukromý a veřejný sektor. Tyto dva sektory se navzájem ovlivňují a doplňují. Při studiu ekonomie veřejného sektoru vycházíme z jejího fungování v rámci smíšené ekonomiky. Pokud bychom se však měli zaměřit na veškeré teorie veřejných financí a kompletní popis fungování, museli bychom řešit široké spektrum problémů. V rámci kurzu Ekonomika veřejného sektoru se zaměříme pouze na některé vybrané problémy. Budeme se zabývat teoretickými i praktickými aspekty dané problematiky a zaměříme se na finanční i reálné dopady jednotlivých opatření.

V rámci ekonomiky veřejného sektoru se zkoumá např. způsob financování provozu státu, způsob ovlivňování činnosti soukromého sektoru vládou, rozdělování důchodů a jeho vliv na ekonomickou výkonnost. Vzhledem k existenci smíšené ekonomiky se nemůžeme zaměřit pouze na problémy a teorie veřejného sektoru, ale budeme se zabývat i jejich vlivem na sektor soukromý a sektor domácností. Budeme se zabývat rolí vlády při alokaci zdrojů či způsoby, jak každý z nás ovlivňuje a je ovlivňován vládou.

„Obě součásti – trh i vláda jsou nezbytné pro zdravě fungující ekonomiku. Řídit soudobou ekonomiku bez obou je jako pokoušet se tleskat jednou rukou.“

P.A. Samuelson, W.D. Nordhaus

V průběhu první dekády dvacátého prvního století se velmi výrazně zvýšila role veřejného sektoru, a to jak v zemích rozvojových, tak v rozvinutých ekonomikách. Tento rozmach nesouvisí však s rozmachem sociálního státu, jako tomu bylo po druhé světové válce, kdy v souvislosti se zaváděním *welfare state* [1] došlo ke změnám v přístupu států k poskytování sociálních služeb a přerozdělování transferů (Cameron, 1978). Nástup výraznější role státu v řízení hospodářství je úzce spjat se zhoršením ekonomické situace v roce 2008 a následujících letech a nutností zásahu státu do ekonomiky. Tento nástup je patrný ve všech zemích, příkladem může být i Spojené Království (Graf).

Nárůst veřejných výdajů může být vysvětlován pomocí zdůvodnění existence veřejného sektoru. Názory jednotlivých autorů na možnost zásahů do ekonomiky se různí. Autoři vycházejí z klasické školy (kam řadíme např. R. E. Lucas Jr., T. Sargent, E. C. Prescott) zastávající spíše minimalistický názor. Opakem jsou poté přívrženci Keynese a jeho myšlenek (např. Galbraith), kteří zastávají názor opačný. Oba tyto názorové proudy se rozcházejí v percepce práv občanů, jejich odpovědnosti a spravedlnosti. Nejvýznamnější rozkol je však ve vnímání postavení jednotlivce vůči státu a naopak [2].

I v současné době mají oba tyto myšlenkové proudy své přívržence i odpůrce. Tato názorová rozdílnost se projevuje i v politickém směřování. Příkladem mohou být volby amerického prezidenta a dva

Specifikace výsledku – dílčí bloky kurzu

Počet bloků není přesně stanoven - jejich počet by měl být v souladu s počtem probíraných témat (přednášek), případně v souladu s většími logickými celky. Celkový rozsah však musí odpovídat požadavkům na akreditaci předmětu.

Nejprve je textově uvedeno 5 -7 klíčových slov, která musí vycházet z aktuální přednášky. Tato slova slouží studentům k lepší orientaci mezi tématy, respektive rozlišení jednotlivých přednášek.

Jako další je uveden elektronický obsah v různé formě, například ve formě SCORM balíčku, který může být tvořen HTML textovými soubory, grafickými objekty, JavaScriptovými programy, Flash animacemi, odkazy, videi, grafy atp.

Minimální počet textových normostran převedených do elektronické podoby vychází ze zařazení předmětu do semestru (10 či 12 výukových týdnů). Předpokladem je min. 8 NOVÝCH ČI VÝRAZNĚ INOVOVANÝCH normostran textu na každý týden semestru (tedy cca 80 či 100 normostran) za celý kurz.

Na závěr bloku mohou být uvedeny další relevantní sobory ke stažení. Ty mohou obsahovat: elektronické studijní texty, či odkazy na ně; odkazy na literaturu, která není uvedena jako kmenová literatura v sylabu; vzorové řešené příklady; příklady z praxe; odkazy na zajímavosti k přednášené látce (cílem je studenty zaujmout i je pokud možno přesvědčit, že látka má svůj význam a důležitost) odkazy na relevantní a ověřené články v odborném i neoborném tisku; odkazy na životopisy autorů různých metod či myšlenek; atd.

III) Doplnkové studijní materiály a činnosti pro Moodle

- HTML textové soubory
- Videopřednášky *(Není míněno tím způsobem, že se bude jednat o natočené bloky celých přednášek. Spíše je důležité se soustředit na problematická témata, algoritmy a řešení vzorových příkladů.)*
- Testy cvičební
- Testy zápočtové a zkouškové
- Zadání projektů
- Powerpointové prezentace (ve standardizované podobě)
- Kniha
- Ostatní moduly Moodle

Kritéria hodnocení žádostí

Eliminační kritéria

- Úplnost a formální správnost žádosti
- Naplnění minimálních požadavků na obsah a formu inovace
- Předmět nebo jemu blízký předmět nebyl inovován s podporou IP v uplynulých třech letech
- Vznik či inovace opory nesmí být zároveň financován z jiných zdrojů

Hodnotící kritéria (uvedena v pořadí důležitosti)

- Efektivnost projektu (poměr rozsahu a náročnosti inovace k výši požadované finanční podpory)
- Strategický záměr fakulty
- Cílová skupina (počet studentů na oborech, na kterých se kurz vyučuje)

Podpořeno bude maximálně 10 projektů.

Postup vyplácení finanční podpory

Finanční podpora bude vyplacena v měsíci následujícím po vyhodnocení úspěšnosti inovace předmětu dle míry naplnění deklarovaných výstupů projektu.

Termín ukončení realizace projektu je 31. října 2020. Pokud nebude projekt k tomuto termínu zcela dokončen (nebude dosaženo všech požadovaných a deklarovaných výstupů a výsledků), finanční podpora nebude vyplacena a žadatel bude po následující 3 roky vyřazen z možnosti ucházet se o projekty financované PEF.

Vedoucí katedry svým souhlasem s realizací projektu nese finanční spoluodpovědnost s hlavním žadatelem projektu. V případě neodevzdání výstupu projektu v požadované kvalitě bude katedrový rozpočet přidělený děkanem PEF pro aktuální kalendářní rok krácen o stejnou finanční částku, která byla v projektu požadována.

Dílčí část 2:

SW vybavení, databázové přístupy, knižní publikace – pouze NEINVESTICE.

Oprávněný žadatel

Vedoucí katedry PEF.

Žádost

Žádost musí obsahovat:

- jméno, tituly a pracoviště žadatele;
- název požadovaného vybavení/přístupu/publikace, popis jeho účelu;
- celkovou konečnou cenu vybavení/přístupu/publikace;
- dobu, po kterou bude moci být vybavení/přístup/publikace využívána;
- obory, předměty (název s kódem) a počet studentů (případně pedagogů), kteří budou moci uvedené využívat;
- vazba na činnost katedry, očekávaný přínos
- celkovou konečnou cenu za veškeré vybavení/přístup/publikace

Kritéria hodnocení žádostí

Žádosti jsou hodnoceny dle následujících kritérií:

- Poměr cena/míra využití
- Soulad s odborným zaměřením katedry
- Strategický záměr fakulty
- Finanční dostupnost z pohledu alokovaných prostředků

Nejpozdější termín čerpání přidělených finančních prostředků je 31. října 2020, případnou nevyčerpanou částku po tomto datu již nebude možné nárokovat.